

Sedan 1980-talet har den svenska välfärdsstaten genomgått omfattande förändringar. Välfärdspolitiken har allt mer kommit att handla om vilka skyldigheter en individ har gentemot staten. Den enskilde medborgarens bidrag till välfärdsstaten och därmed rätten till välfärd betonas i allt större utsträckning. Den universella välfärdspolitik som präglas av ekonomisk omfördelning ersätts av en politik som sätter en större tilltro till marknaden och som inte strävar efter att utjämna orättvisor. New Public Management (NPM) har blivit det självklara sättet att organisera och implementera politik.

Ett politikområde där kraven på aktivering och individens eget ansvar tydligt kan skönjas är det integrationspolitiska fältet. Sedan 2010 är Arbetsförmedlingen ansvarig myndighet och integration är till största del likställt med betalt arbete. Individer som beviljats uppehållstillstånd omfattas under sina två första år i Sverige av den så kallade Etableringsreformen, en reform som syftar till att fler nyanlända ska få arbete. Deltagarnas ersättning är knutet till aktivt deltagande i olika arbetsmarknadsförberedande insatser – uteblir de från aktiviteter uteblir ersättningen.

Ansvar för att omsätta politiken till praktik ligger också på privata företag, så kallade "etableringslotsar". Dessa företag ska hjälpa nyanlända att komma in i samhället, finna bostäder och hitta ett arbete. Dessa företag arbetar på "beting", den största delen av ersättningen betalas ut ifall den nyanlände får ett betalt arbete.

Min avhandling tar utgångspunkt i ovanstående, men riktar fokus mot de individer som är ytterst ansvariga för att implementera politiken: arbetsförmedlare och anställda på lotsföretag. Dessa individer som arbetar i den byråkratiska frontlinjen har en stor möjlighet att påverka det politiska utfallet. I och med att allt mer av ansvaret för genomförandet styrs av ramlagar och måluppfyllelse, har de enskilda tjänstepersonerna fått en allt större makt över implementeringen. Det gör också att dessa personers åsikter och föreställningar om arbete, integration, migration och invandare personer kan bli en del av den faktiska politiken.

Syftet med min presentation är att diskutera vad som sker när allt mer av välfärdspolitiken formuleras utifrån mål och allt mer makt att forma den faktiska politiken återfinns hos enskilda individer. Vad sker när allt mer av politiken utförs av privata aktörer och där insynen är mindre än i den offentliga förvaltningen? Vilka är dessa individer och hur ser deras arbetssituation och arbetssituation ut?

I min avhandling ämnar jag också kombinera studiet av förvaltning och implementering av politik med ett genusvetenskapligt angreppssätt. Det innebär att jag i mitt val av metod valt att göra en etnografisk studie, materialet består av till största del av deltagarobservationer och intervjuer. Det innebär också att jag ser att föreställningar om kön, ras, sexualitet och klass påverkar vad som ses som politiska problem och inte. Genom att syntetisera förvaltningsforskning med genusvetenskapliga teorier vill jag studera om individers föreställningar om invandrade män och kvinnor kan få genomslag i myndighetsutövningen och implementeringen av välfärdspolitik. Vidare är jag också intresserad av hur jämställdhet som begrepp kan förstås kopplat till idéer om nation och kön, något som också studeras i avhandlingen.